

مرکز مجاز امام صادق (ع)

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (متاجر)

بیع ثمار ۲

جلسه ۲۴

استاد وافی

فروش سبزیجات:

اگر چنین دوّم که ملک بایع است با چنین اوّل که مبیع بوده و به ملک مشتری داخل شده مخلوط گشت مشتری مخیر است که معامله را فسخ نموده یا با بایع شریک شود.

مسئله ۱:

اگر مشتری معامله را امضاء نمود و بدین ترتیب خود را شریک بایع قرار داد؛ آیا برای بایع چنین حقی است که بتواند اصل معامله را بجهت عیبی که از ناحیه شرکت آمده فسخ کند (یعنی برای بایع نیز خیار هست یا خیر؟)

در آن تأمل است یعنی در آن دو احتمال می‌باشد؛ و احتمال اقرب آن است که بگوئیم: چنین حقی برای او ثابت بوده مشروط به اینکه به عقب افتادن بریدن سبزی مستند به وی نباشد. (بایع مانع مشتری نشده باشد).

مسئله ۲:

با این فرض که در مسئله قبلی بایع حق خیار داشته باشد می‌گوئیم:
اگر مخلوط شدن حق بایع با مشتری بواسطه تفریط خریدار بوده و بایع هیچ‌گونه منعی مرتکب نشده بلکه از استیفاء حق مشتری تمکین نموده باشد، احتمالاً می‌توان گفت برای مشتری حق خیار نیست.
و در قبال رأی مذکور اگر قائل شویم:

اختلاط حق بایع با مشتری اگر قبل از قبض بود مشتری خیار دارد، و اگر بعد از آن صورت گرفت هیچ کدام خیار ندارند. کلامی است قوی و متین.

در علم مجاز امام صادق علیه السلام

مسئله ۳:

ثمار و حاصل گیاهان و درختانی که نحوه جدا کردن آنها از درخت به نحو «خرط»^۱ می‌باشد، مانند: حناء و برگ توت را می‌توان یک خرط و یا خرطات متعدد فروخت.

مسئله ۴:

آن چه به چیدن از درخت جدا می‌شود همچون «رطبه» و «بقل» را می‌توان یک چین یا چین‌های متعددی از آن را فروخت.

مسئله ۵:

وقتی اصل درختان فروخته می‌شود، میوه‌های ظاهر و درآمده، در این بیع داخل نیستند مگر در درخت خرما به شرطی که آن را تأبیر نکرده باشند.

مسئله ۶:

در وقت فروش میوه‌جات، می‌توان میوه درخت معین یا درخت مشخصی را استثناء نموده و نفروشدند: چنانچه جزء معلوم نظیر نصف و ثلث یا احياناً چند رطل و پیمانۀ از میوه یک درخت را می‌توان استثناء کرد.

قابل توجه آنکه حکم در این دو فرد یعنی:

۱- استثناء جزء مشاع.

۲- استثناء ابطال معلوم.

^۱ . خرط در لغت به این معنا است که دست را بر بالای شاخه‌ای قرار داده باین طرز که قسمت فوقانی شاخه را در مشت می‌گیرند آنگاه دست را به همین حالت بسته و مشت را بر آن تا به انتهای می‌کشند و بدین وسیله برگ را از آن جدا می‌نمایند و این ضرب المثلی که مشهور شده و می‌گویند: «دونه خرط القتاد» از همین باب است.

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

آن است که اگر آفت سماوی به میوه وارد آمد و از آن کاسته شد ضرر بالنسبةً به هریک از متعاقدين وارد می شود، یعنی بهمان نسبتی که مستثنا به مستثنا منه دارد، ضرر به بايع نیز وارد می شود.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv